

**Komunikat na temat
uwarunkowań
społeczno – gospodarczych
funkcjonowania przedsiębiorstw
w kraju i województwie
warmińsko - mazurskim**
Lipiec 2014

1. Przegląd najważniejszych wydarzeń gospodarczych w lipcu 2014 r. wraz z głównymi trendami gospodarczymi.

Poniżej przedstawiony został skrót najważniejszych artykułów dotyczących trendów gospodarczych w regionie, w Polsce oraz w krajach euro landu.

Inflacja na dnie, stopy stoją w miejscu

Gazeta Wyborcza, 03.07.2014

Ekonomiści banku centralnego prognozują, iż wskaźnik wzrostu cen w tym roku będzie bardzo niski. Według analityków Instytutu Ekonomicznego NBP może on wynieść około 0,2%. Cel inflacyjny -2,5% nie zostanie osiągnięty zarówno w tym roku, jak i w następnym, gdyż zgodnie z przewidywaniami, wskaźnik inflacji w 2015r. ma mieścić się w przedziale 0,5 – 2,1%. W związku z tak niską inflacją, analitycy przewidywali obniżki stóp procentowych, co jest mało prawdopodobne. Nie zostaną one zmienione przynajmniej do II połowy 2015r. Wówczas mogłoby jednak dojść do ich pierwszej od długiego czasu podwyżki.

Stany Zjednoczone odzyskują siły

Rzeczpospolita, 04.07.2014

Stopa bezrobocia w USA jest najniższa od 6 lat (6,1%), wzrasta liczba etatów, poprawia się bilans handlowy i rośnie eksport. To wszystko świadczy o ożywieniu gospodarczym, które nabiera tempa. Ekspert wskazuje także na pozytywne dane dotyczące deficytu handlowego, który zmniejszył się w maju br. o 5,6% i był to najwyższy spadek od listopada 2013r. Przewidywany jest także wzrost PKB w drugim półroczu br. o 3,1%. Większość analityków spodziewa się kontynuacji ożywienia gospodarczego w USA.

Kto ma szanse na sukces

Rzeczpospolita, 07.07.2014

Lata 2008 – 2013 były bardzo trudnym okresem dla biznesu. Spośród firm powstałych w 2012 r., po roku swojej działalności 76,4% było nadal aktywnych. Z firm powstałych w 2008 r. do dziś funkcjonuje zaledwie 33%. Największe szanse na utrzymanie się na rynku mają osoby z wyższym wykształceniem i praktycznymi doświadczeniami. Wskaźnik przeżywalności firm pierwszych 5 lat działalności firm zakładanych przez osoby po studiach jest dużo wyższy, niż w przypadku osób z wykształceniem podstawowym. Wysoki wskaźnik utrzymuje się jednocześnie w przypadku byłych menedżerów i kierowników oraz byłych pracowników technicznych. Mniejsze szanse mają pracownicy umysłowi, pracownicy fizyczni, a także podejmujący pracę po raz pierwszy i bezrobotni. Pod względem wieku, niewielką przewagę widać w grupie osób 30-44 lata nad osobami poniżej 30 roku życia i powyżej 50. Najbardziej stabilną sytuację mają firmy działające w dziedzinie ochrony zdrowia i obsługi nieruchomości.

Sześć firm zatrudni 76 osób i zainwestuje 41 mln zł w Suwalskiej SSE

Biznes.pl, 30.06.2014 r.

76 osób znajdzie pracę w 6 firmach, które otrzymały zezwolenia na rozpoczęcia działalności gospodarczej. Nowe inwestycje powstaną w podstrefach Suwałki i Gołdap. W Gołdapi zainwestują: firma Kensus produkująca wyroby metalowe oraz firma COMAXEL – producent elementów z tworzyw sztucznych w technice zbrojenia impregnowanego żywicą. W Suwałkach dotychczasową działalność będzie rozwijać firma Padma Art. (produkcja ram i artykułów dekoracyjnych), firma Miranda z branży metalowej, EKO-EN-EL (produkcja szerokiej gamy pelletu z trocin i słomy) oraz producent lodów – firma Crispi.

Polska staje się krajem specjalisty i sprzedawcy

Rzeczpospolita, 14.07.2014

Z analizy badań aktywności ekonomicznej BAEL wynika, iż 1/3 pracujących należy do grupy zawodowej specjalistów albo pracowników sprzedaży i usług osobistych. Od 2008r. przybyło 472 tys. specjalistów i 271 tys. zatrudnionych w sprzedaży i usługach osobistych. Eksperti zaznaczają, iż jest to objaw wychodzenia z kryzysu. Sektor usług i handlu jest bardziej elastyczny pod względem zatrudnienia, dlatego szybciej reaguje na zmiany zachodzące na rynku. Odm inną sytuację zauważyć można w przypadku grupy zawodowej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Od 2008r. ich liczba zmalała o 362 tys. osób. Analitycy zapowiadają równoczesny spadek liczby osób wykonujących prace proste.

Unijne wsparcie małych i średnich firm

Rzeczpospolita, 07.07.2014 r.

Z nowej unijnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020 ma być przeznaczonych 16 mld euro dla małych i średnich przedsiębiorstw. Środki mają być wykorzystane głównie na zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności zainteresowanych. Wsparcie ma pochodzić z 3 obszarów: Programu Inteligentny Rozwój, Programu Polska Wschodnia oraz programów regionalnych. Pierwszy Program głównie ma skupić się na przedsiębiorczości, pobudzeniu innowacyjności w tym wzmocnienia współpracy z instytucjami naukowymi. Głównymi odbiorcami mają być firmy MŚP, uczelnie i jednostki naukowe, podmioty zrzeszające uczelnie, instytuty i przedsiębiorstwa (np. konsorcja, klastry) oraz instytucje otoczenia biznesu. Program Polska Wschodnia ma działać w zakresie przenoszenia rozwiązań innowacyjnych i wdrażania innowacji do firm na obszarze Polski Wschodniej, wspierać budowę ośrodków badawczo – rozwojowych oraz tworzenie nowych firm. Programy regionalne mają umożliwić zwiększanie konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez inwestycje (głównie nowe technologie) oraz rozwój kadr (m.in. zatrudnianie osób poniżej 25 roku życia). Mają one jednocześnie wzmocniać regionalne specjalizacje, np. tworzenie klastrów produkcyjnych.

Rośnie wybór ofert dla specjalisty

Rzeczpospolita, 08.07.2014

W II kwartale br. największa liczba ofert pracy pochodziła z branż: transport i logistyka oraz turystyka i gastronomia. W II kw. 2014r. pracodawcy opublikowali 97,7 tys. ofert pracy (o 8,5% więcej niż przed rokiem) na portalu Pracuj.pl. Oferty zatrudnienia w transporcie i logistyce wyprzedziły liczbę ofert w IT. Pracodawcy z branży TSL (Transport i logistyka) poszukiwali przede wszystkim specjalistów od spedycji, zarządzania transportem i flotą oraz kierowców. Jednocześnie zanotowano zwiększenie działań rekrutacyjnych w turystyce, hotelarstwie i gastronomii (28% wzrost liczby ofert pracy w ujęciu rocznym). Najwięcej ofert jest w handlu i sprzedaży. Na czele poszukiwanych potencjalnych pracowników są specjaliści ds. sprzedaży, pracownicy działów obsługi klienta oraz specjaliści ds. finansów. Zmniejszyła się jednak liczba ogłoszeń dla specjalistów IT.

Ściana wschodnia przyciąga

Rzeczpospolita, 18.07.2014

Pomimo, iż w ciągu ostatnich 20 lat najwięcej ludności przybyło w Warszawie, to jednak procentowo najwięcej mieszkańców zyskały Rzeszów i Białystok. W pierwszym wspomnianym mieście liczba mieszkańców zwiększyła się o 14,2%, natomiast w Białymstoku – o 6%. W Warszawie wzrost wyniósł 5,5%. W Rzeszowie chętnie osiedlają się przyjezdni, gdyż nie brakuje miejsc w żłobkach, przedszkolach oraz miasto oferuje dodatkowe becikowe dla rodzin w gorszej sytuacji finansowej. Oprócz tego powstają specjalne strefy ekonomiczne, a miasto pomaga rozwijać się szkołom wyższym. Białystok jest największym miastem na Podlasiu, które jednocześnie pełni funkcję największego ośrodka akademickiego, kulturalnego i gospodarczego. Warszawa jest na trzecim miejscu pod względem wzrostu liczby mieszkańców. Do stolicy przyjeżdża najwięcej osób z województwa warmińsko – mazurskiego, podlaskiego czy lubelskiego. Czwarte miejsce zajmuje Olsztyn, w którym liczba mieszkańców w ciągu ostatnich 20 lat zwiększyła się o 4%. Otoczenie jezior i lasów, szkół wyższych i równocześnie najniższy poziom bezrobocia w województwie sprzyja osiedlaniu się nowych mieszkańców.

Przedsiębiorcy chcą zachęt podatkowych na badania i rozwój

Rzeczpospolita, 18.07.2014r.

Prawie połowa firm w Polsce planuje zwiększyć nakłady na B+R. Obecnie wspomniane nakłady wynoszą mniej niż na Litwie czy w Rumunii (30% wydatków to zasługa firm, natomiast 70% - państwa. Średnia unijna to ok. 55%). Na innowacje tylko mniej wydają Łotysze i Bułgarzy. 76% polskich przedsiębiorców deklaruje, że wprowadzenie ulgi pozwalającej na obniżenie kwoty podatku dochodowego wpłynęłoby na zwiększenie wydatków na działalność badawczo – rozwojową. Ekspertki podkreślają, że zachęty dla zwiększenia wydatków na B+R, ułatwiłoby realizację wysoko zaawansowanych technologicznie projektów. Mieszany system zachęt, łączący dotacje unijne i ulgi wprowadziły: Węgry, Litwa, Estonia, i Czechy, gdzie odpis od podstawy opodatkowania wyniósł nawet 300%.

2. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na 30 czerwca br., wyniosła 98 714 osób i w stosunku do maja 2014 r. spadła o 3 903 osoby, tj. o 3,8%. W ujęciu rocznym, liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 8 670 osób (8,1%).

Na przestrzeni dwóch pierwszych tygodni lipca, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie, w stosunku do końca czerwca, spadła o 829 osób, (tj. o 0,8%) i wynosiła 97 885 osób. W okresie rocznym, liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 9 882 osoby (tj. 9,2%). Spadek poziomu bezrobocia wystąpił w dwudziestu powiatach, a największy w: iławskim o 33,2% (tj. o 1 495 osób), nowomiejskim o 15,0% (tj. o 552 osoby) oraz nidzickim o 13,5% (314 osób). Natomiast wzrost poziomu bezrobocia nastąpił jedynie w powiecie szczycieńskim (o 3,0%, tj. o 175 osób).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w czerwcu 2014 roku ukształtowała się na poziomie 19,0%, w kraju natomiast 12,0%. W odniesieniu do maja 2014 r. wartość tego wskaźnika spadła w województwie o 0,6 pkt. proc., natomiast w kraju o 0,5 pkt. proc. W czerwcu 2014 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 7,0 pkt. proc., co oznacza, iż był o 0,1 pkt. proc. niższy niż miesiąc wcześniej.

W ujęciu rocznym, tj. w odniesieniu do czerwca 2013 r. stopa bezrobocia spadała we wszystkich województwach, przy czym w największym stopniu w lubuskim (o 1,9 pkt. proc.), dolnośląskim, kujawsko – pomorskim oraz zachodniopomorskim (po 1,5 pkt. proc.), a w najmniejszym w mazowieckim i świętokrzyskim (po 0,8 pkt. proc.).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2014 roku w województwie warmińsko- mazurskim wyniosło 135,0 tys. osób i spadło o 0,8% w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku. W porównaniu do czerwca ub. roku zatrudnienie zmalało min. w budownictwie (o 9,2%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,3%). Natomiast w ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia nastąpił m.in. w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 20,5%), informacja i komunikacja (o 9,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz transport i gospodarka magazynowa oraz (po 1,9%).

**Tabela 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.
(Czerwiec 2013 - 2014)**

Wyszczególnienie	Czerwiec 2013	Czerwiec 2014
Ogółem	136,1	135,0
Przemysł	76,4	77,7
w tym przetwórstwo przemysłowe	69,8	70,8
Budownictwo	12,9	11,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	19,8	20,4
Transport i gospodarka magazynowa	5,0	5,1
Zakwaterowanie i gastronomia	2,9	2,8
Informacja i komunikacja	1,0	1,0
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	2,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	2,0	2,1

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

3. Kursy Walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w czerwcu 2014 roku, wyniósł 304,25 zł/100 USD i wzrósł w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,03%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w czerwcu 2014 roku, wyniósł 413,69 zł/100 EUR, i zmniejszył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,0%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w czerwcu 2014 roku, wyniósł 339,65 zł/100 CHF i zmniejszył swoją wartość się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,0%.

Na posiedzeniu w dniach 01-02.07.2014 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła utrzymać stopy procentowe na poziomie obowiązującym niezmiennie od 4 lipca 2013r. Obecnie stopy procentowe notują następujące wartości: stopa referencyjna- 2,50% w skali rocznej; stopa lombardowa- 4,0% w skali rocznej; stopa depozytowa- 1,0% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli- 2,75%.

W czerwcu 2014 r. sytuacja społeczno-gospodarcza kraju przedstawiała się następująco:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w końcu czerwca br. wyniosła 1 912,6 tys. i w porównaniu do maja 2014 r. zmniejszyła się o 3,7% (tj. o 74,1 tys. osób), natomiast w skali roku - o 9,3% (tj. o 196,6 tys.);
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w czerwcu 2014 r. wyniosła 12,0% i była niższa o 0,5 pkt. proc. w stosunku do maja 2014r. W odniesieniu do czerwca roku 2013 – była niższa o 1,2 pkt. proc.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2014 r. wyniosło 5 512,7 tys. osób i było o 0,4% większe niż przed rokiem. Wzrost zatrudnienia w skali roku odnotowano m.in. w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 3,5%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 2,9%), informacji i komunikacji (o 2,8%) oraz przetwórstwie przemysłowym i obsłudze rynku nieruchomości (po 1,6%). Spadek zatrudnienia nastąpił w: budownictwie (o 8,0%), górnictwie i wydobywaniu (o 6,0%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,3%).
- W czerwcu 2014 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 943,01 zł i w stosunku do tego samego okresu 2013 roku, wzrosło o 3,5%. Wzrost płac odnotowano we wszystkich sekcjach, natomiast najbardziej w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,7%), górnictwie i wydobywaniu (o 5,8%), budownictwie (o 4,0%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,8%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 3,7%).
- W czerwcu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych utrzymały się na poziomie zbliżonym do zanotowanego przed miesiącem. Największy wpływ na poziom tego wskaźnika miał wzrost cen w zakresie łączności, który podwyższył wskaźnik cen ogółem o 0,13 pkt. proc. Spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia obniżyły wskaźnik odpowiednio o 0,08 pkt. proc. i 0,04 pkt. proc.
- W czerwcu br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 1,7% wyższym niż przed rokiem (w porównaniu z poprzednim miesiącem obserwowano spadek o 0,1%).
- Dochody budżetu państwa w okresie styczeń – czerwiec 2014 r. ukształtowały się na poziomie 136 258,2 mln zł (49,1% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2014 r.), wydatki – 161 619,5 mln zł (49,7%). Deficyt ukształtował się na poziomie 25 361,3 mln zł, co stanowiło 53,4% planu.
- Według wstępnych danych w I półroczu br. oddano do użytkowania 66,3 tys. mieszkań, tj. o 2,4% mniej niż przed rokiem. Spadek obserwowano w budownictwie indywidualnym (spadek o 5,7%), spółdzielczym (o 9,0%) oraz komunalnym (o 2,9%). Zwiększyła się liczba mieszkań przekazanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, społecznym czynszowym oraz zakładowym.
- Produkcja budowlano- montażowa zrealizowana w czerwcu br. na terenie kraju była o 8,7% wyższa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano w podmiotach wykonujących roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 24,7%) oraz

w jednostkach specjalizujących się w robotach budowlanych specjalistycznych (o 14,2%). Spadek obserwowano w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków (o 12,1%).

- W czerwcu br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 1,8%. Najwyższy wzrost w skali roku odnotowano w grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 4,8%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 2,2%). Spadek sprzedaży nastąpił natomiast w grupach: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 7,0%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 2,6%) oraz meble, rtv, agd (o 0,9%).
- Sprzedaż hurtowa w czerwcu br. w przedsiębiorstwach handlowych była o 0,1% niższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 0,2%.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur w czerwcu 2014 roku:

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2014 r. wyniosło 3 176,14 zł., co stanowi 80,6% przeciętnego wynagrodzenia w kraju i w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku, wzrosło o 4,2%. W porównaniu do czerwca 2013 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,0%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 3,5%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 8,4%), informacji i komunikacji (o 4,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,9%).

Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł. (czerwiec 2013 - 2014)

Wyszczególnienie	Czerwiec 2013	Czerwiec 2014
Ogółem	3 048,54	3 176,14
Przemysł	3 176,44	3 264,21
w tym przetwórstwo przemysłowe	3 110,77	3 231,83
Budownictwo	3 048,61	3 138,43
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 567,62	2 743,42
Transport i gospodarka magazynowa	2 730,85	2 707,38
Zakwaterowanie i gastronomia	2 562,97	2 689,99
Informacja i komunikacja	4 205,01	4 028,49
Obsługa rynku nieruchomości	3 960,60	4 101,07
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	3 554,02	3 564,60

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w czerwcu 2014 r. wyniosła 230,5 mln zł i była o 11,2% niższa niż w czerwcu ub. roku i o 12,3% wyższa niż przed miesiącem.
- Produkcja budowlano – montażowa, w cenach bieżących, w czerwcu 2014 r. ukształtowała się na poziomie 153,3 mln zł i stanowiła 66,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano – montażowa wzrosła o 30,2%, a w stosunku do czerwca ubiegłego roku spadła o 13,1%.

- Produkcja sprzedana przemysłu w czerwcu br. osiągnęła wartość 2 273,8 mln zł. i była o 0,7% wyższa niż w czerwcu ub. roku. Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 13,6%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 8,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%). Spadek odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,4%).
- Według wstępnych danych w czerwcu br. oddano do użytkowania 253 mieszkania, tj. o 18,9% mniej niż przed rokiem. Mieszkania przekazali do użytkowania inwestorzy indywidualni (190, tj. 75,1% ogółu oddanych mieszkań), budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem (62, tj. 24,5% ogółu oddanych mieszkań) i budownictwo zakładowe (1 mieszkanie, tj. 0,4% ogółu oddanych mieszkań). Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko – mazurskim w czerwcu br. stanowiły 2,4% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.
- W czerwcu br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 5,4%. Wzrost w skali roku odnotowano w sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 21,8%), farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 18,0%), włókna, odzieży obuwia (o 16,8%). Spadek sprzedaży zanotowano tylko w sprzedaży pozostałej (o 13,4%).
- Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych w czerwcu br. była większa o 1,9% niż przed rokiem, natomiast w przedsiębiorstwach hurtowych mniejsza o 0,9%.

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej w I półroczu 2014 r. Główny Urząd Statystyczny; 22.07.2014.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w czerwcu 2014, Nr 6/2014. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 23.07.2014r.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl